

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

[Sectio II. An & quomodo actus Fidei externus sit praeceptus.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

§. II.

An & quomodo actus Fidei externus sit praeceptus.

DVplex praeceptum distinguebam initio, alterum affirmatiuum obligans ad Fidem etiam exterius profitendam; alterum negatiuum, prohibens negari aliquo signo externo fidem. De utroque praecepto.

Prima dubitatio. Ratio dubitandi primò est, quia ille qui de sua Fide interrogatur filere potest, tergiversari, petere ne interrogetur, vel etiam æquiuocis verbis uti, quomodo ergo dabitur praeceptum affirmatiuum Fidei confitendæ.

Secunda. Secundò, videtur absurdum dicere quod minimum mendacium voluntarium in rebus Fidei sit semper peccatum graue. Nam esto grauitur semper peccet, qui mentitur etiam leuiter circa dogma aliquod Christianæ Fidei, vel honorem Dei, vel integritatem morum, durum tamen videtur dicere, quod narrare historiam aliquam scripturæ cum aliqua etiam leui circumstantia falsâ, semper sit graue peccatum, si hoc fiat scienter, & cum ignorantia culpabili, nam hoc est imponere Doctoribus onus grauissimum, dicere quod peccant mortaliter quoties historiam sacram narrant minùs fideliter, præsertim cum huiusmodi mendacium perniciosum non fuerit.

Tertia. Tertiò, sequitur quod fuga in persecutione illicita erit, quia illa videtur esse quædam Fidei negatio.

Præceptum affirmatiuum Fidei externæ. Dico primò, dari verum praeceptum diuinum affirmatiuum obligans singulos ad confitendam exterius Fidem, quod non obligat semper, sed tunc tantum quando exigit honor Dei & utilitas proximi.

Ratio est, quia clara est autoritas Apostoli cap. 10. ad Romanos: *Si confitearis in ore tuo Dominum Iesum, & in corde tuo credideris saluus eris, corde enim creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* quod explicans Augustinus lib. de Fide & Symbolo cap. 1. *Fides (inquit) officium à nobis exigit cordis & linguae, quia quilibet postulans baptismum eo ipso fidem proficitur, & dum vivit tenetur fidem suam profiteri.* Deus videlicet Ecclesiam suam visibilem esse voluit, nec sit visibilis nisi per professionem Fidei sensibilem: adde quod eam etiam exigit aliquando debitus primæ veritatis honor quando aliquis interrogatur de sua Fide, & interdum etiam ad eandem confessionem externam obligat utilitas proximi, v. gr. si teneat instruere proximos eos qui mysteria Fidei ignorant, & hoc facere non possum nisi profitendo fidem, similiter si videam contumeliosè ab aliquo tractari fidem quod videam impediri à me posse confitendo fidem, tunc enim obligor haud dubiè ad eam confessionem. Duo igitur sunt casus in quibus teneor fidem confiteri si exigit honor Dei & Fidei, si postulet utilitas proximi.

Præceptum negatiuum non negandi Fidem. Dico secundò, dari praeceptum negatiuum omnes omni loco, & tempore obligans ad non negandam aliquo signo externo Fidem.

Ratio est primò, autoritas expressa Christi Matthæi 10. *Qui negauerit me coram hominibus, negabo & ego eum.* Deinde negare fidem est negare verum esse id quod Deus dixit, atque ita est dicere Deum mentiri, neque dicas, ille non negat Deum esse veracem qui negat Deum aliquid dixisse, nam ille adhuc potest affirmare Dei veracitatem; sed cum Deus dicendo aliquid testificetur se dicere ut sæpè dixi, certè qui negat Deum aliquid dixisse negat Deum veracè esse. Non est ergo dubium quin illud praeceptum grauitur

omnes obliget, omni tempore ac omni loco cum sit prohibitio rei intrinsecè mala.

Ad primam Respondeo esse controuersiam aliquam inter Doctores utrum ille qui interrogatur filere possit, tergiversari, & æquiuocis verbis uti. Mihi autem dicendum videtur cum Suare, Sanche, De Lugo, Hurtado, Granado, Coninck, primò quidem quod nunquam ille qui de sua fide interrogatur potest negare fidem aut æquiuocis verbis uti quæ ab audientibus accipi possent ut negatio Fidei, hoc enim est contra praeceptum negatiuum de quo dixi. Deinde silentium & tergiversatio prorsus sunt illicita quando fiunt in talibus circumstantijs in quibus æquivalent negationi, vel erubescentiæ Fidei, tunc enim teneor omnino fidem profiteri: si verò silentium explicari potius debeat, contemptus interrogantis quam erubescentiæ Fidei, tunc filere possum aut tergiversari, & hoc totum iudicari debet ex circumstantijs: nam quia crebrius contingit ut si iuridicè sis interrogatus à persona publica, silentium tuum reputetur erubescentiæ, idèò contingere rariùs potest, ut à iudice interrogatus licitè possis filere, quam si à priuata persona interrogaris, quoties ergo tunc filebis quando silentium tuum ex circumstantijs æquiualebit negationi, vel erubescentiæ, toties peccatum erit graue contra praeceptum affirmatiuum confitendi fidem, & magna dehonoriatio Dei ac Fidei, quod certum est posse sæpiùs contingere.

Ad secundam Respond. communiter asseri à Doctoribus, quod in rebus pertinentibus ad fidem omne voluntarium mendacium est peccatum mortale, sicut nullù periurium esse potest leue peccatum. Deinde quia talis concionator inducit alios ad credendum Fide diuina id quod credi non potest, quod est graue malum, sicut si populo proponas adorandam hostiam non consecratam. Conatur illis argumentis respondere de Lugo *disput. 14. sect. 3.* Qui nec tamen asserere audeat leuitatem horum mendaciorum, quamuis satis significet se ita sentire, asseratque Salam in Manuscriptis, & Emanuelem, Sa verò mendacium, quod sufficere videtur ut hæc sententia non sit omnino improbabilis. Sed est tamen certum ex Sanches *lib. 2. in Decalogum*, Nauarro & alijs quod mortaliter illi peccant, qui falsâ fingunt miracula, vel etiam gesta sanctorum deprauant.

Ad tertiam Resp. illos qui fugiunt in persecutione, nullo modo peccare contra praeceptum Fidei, cum disertè id asserat Christus, qui etiam non semel fugit. Eadem doctrina confirmatur ab omnibus Patribus, & idem plurimi sæpè Martyres fecerunt, quia scilicet hoc est profiteri fidem, non autem illam negare, si tamen aliquis Pastor eo tempore fugeret quo in periculo essent oues negandi fidem, tunc fuga illa esset peccatum.

SECTIO III.

An & quomodo liceat simulare alienam Sectam.

VSurpare ritus eos, quibus videtur fieri professio falsæ religionis, est simulare alienam sectam quod esse licitum aliquando solus inter Theologos asserit Hadrianus & videtur esse sententia sancti Hieronymi quam non esse omnino improbabilem docet Valentia *quest. 3. p. 2.*

Ratio dubitandi esse potest primò, quia permittit Helizæus Naaman Syro conuerso ad fidem, incuruari ante idolum & simulare adorationem.

Secundò, fideli transenti per terras infidelium, & periclitanti de vita sua, licitum aliquando est vesci carnibus in quadragesima.

Tertiò,

Ille qui interrogatur an possit filere.

Leue mendacium in rebus Fidei est peccatum graue.

Fuga in persecutione.